

PERSOON 23. VEEBRUAR 2016

KADRI KARRO

Maarja Oviir-Neivelt - 21. sajandi filantroop

Maarja Oviir-Neivelt (43) pälvis riigilt aasta kultuurisõbra tiitli. (Tema abikaasa Indrek Neivelt ka.)

JAGA

KOMMENTEERI

Kord aastas kevaditi koguneb Londonis Tate'i kunstimuuseumi Venemaa ja Ida-Euroopa moodsa ja nüüdiskunsti ostukomisjon. Salajasel hääletusel otsustatakse, millised teosed hakkavad Tate'i kogusse kuuluma. Suve algul tuleb Tate'i meeskond Eestisse siinse kunstiga tutvuma ja seejärel peaks toimuma ka komisjoniliikmete reis Eestisse. Meid esindab komisjonis **Maarja Oviir-Neivelt**.

Seda, et kultuuri toetamine ei ole lihtsalt raha andmine, näitab juristiharidusega Maarja tegevus ilmekalt.

„Tihtipeale on mitterahaline toetus kultuurile palju

olulisem kui raha. Tähtis on süveneda, teada, mida sa toetad, ja seda, kas on võimalik kuidagi ka lisaks rahale aidata,“ kirjeldab Maarja. „Toetame neid ettevõtmisi, mis kõige mõjusamalt aitavad Eestit paremaks teha; neid, mis toovad juurde helgust ja sügavust.“

Kahe aasta pärast Laulasmaal uue maja avavale Arvo Pärdi Keskusele olid Neiveltid toeks juba siis, kui 2010. aastal loodud keskust veel ei olnud. „Nad andsid väga palju nõu, kuidas sellist keskust luua, eriti mis puudutab organisatsiooni juriidilist ja füüsilist ülesehitust,“ ütleb Pärdi keskuse direktor **Anu Kivilo**.

Maarjal on õigusteaduste magistri kraad Northwesterni ülikoolist USAs. Kümme aastat töötas ta advokaadina **Jüri Raidla** advokaadibüroos. „Juura on hea baas ükskõik millise tegevuse jaoks,“ ütleb naine. Juristid on nii Maarja vanemad **Siiri** ja **Mihkel Oviir** kui ka Maarja õed **Liisa Oviir** ja **Aina Oviir-Melts**. Maarjale toob praegu leiva lauale abikaasaga kahasse talle kuuluv investeerimisfirma. „Lisaks elan kaasa mitmele ühiskondliku ja sotsiaalse suunitlusega algatusele, näiteks Heateo Sihtasutusele, ning võimalusel nõustan neid professionaalselt. Viimastel aastatel on olen saanud anda oma tagasihoidliku panuse kunsti arengu toetamisesse,“ räägib Maarja.

Maarja Neivelt
A. Juhanson 2016/23.02.

Joonistas Aivar Juhanson.

Lisaks tegevusele Tate'i ostukomisjoni juures on Maarja mittetulundusliku ühingu Outset Eesti asutajaliige. Kaheksas riigis tegutseva rahvusvahelise võrgustiku Eesti haru lõi möödunud aastal seitse ettevõtjat (teiste

seas näiteks **Hannes Tamjärv** ja **Rain Lõhmus**) koostöös Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskusega. Asutajaliikmed panustavad ettevõtmisse esimesel kolmel aastal igaüks 5000 eurot aastas, mille eest toetatakse Eesti nüüdiskunsti. „Outset Eesti aitas kaasa Eesti paviljonile Veneetsia biennaalil, käimas on kahe **Jaanus Samma** teose kinkimine Ludwigi muuseumile Kölnis, **Kris Lemsalu** osales „Glasstress Gotika“ näitusel Veneetsias,“ loetleb Maarja praeguseks üheksaliikmelise organisatsiooni toetatud projekte.

Maarja räägib, et kunst on teda saatnud nii kaua, kui ta end mäletab – kooliajal kunstikoolis käimisest kuni ikoonimaali meistriklassini, kus ta juba aastaid igal suvel on osalenud. Tegelikult oli plaan ERKIsse kunsti õppima asuda nii tema emal kui ka vanaemal, kuid eri põhjustel jäid need plaanid katki. Kunst on ka tema kolmest lapsest ühe, 12aastase **Anna** meelisala. „Ta käib Tallinnas Sally Studio kunstikoolis ja ütleb, et tema ainult kunsti teekski. Kannab naisliini geeni,“ ütleb Maarja.

KULTUURI SÕBRAD: Maarja Oviir-Neivelt ja Indrek Neivelt.

Foto: Ilmar Saabas

Oma vanematelt on naine kaasa saanud ennekõike soovi ja oskuse pühenduda. „Ja minna sellega siis lõpuni. Vanemad on pärit 90ndate poliitilisest põlvkonnast, kes tegutses aate pärast,“ kirjeldab Maarja. „Poliitikasse mindi, sest teati, et su käes on võimalus ehitada üles riik, mida on aastakümneid igatsetud. Nagu vastsündinut, hakati teda hoidma ja kasvatama ning otsima, mis on talle parim. See on kardinaalselt teine suhtumine kui see, mida ma tänapäeva poliitikas näen.“ Poliitiliselt Maarja end määratleda ei taha. „Arvan, et tugev sotsiaalne õiglustunne on mu sees küll. Minu jaoks on ebamoraalne, et palgalõhe programmeerija ja kultuurivaldkonna töötaja vahel on nii suur. Ja see ei ole kriitika programmeerija pihta. Meil räägitakse ikka

rohkem soolisest palgalõhest, aga ka palgaerinevus erialade lõikes on oluline probleem.“

Maarja noorim õde Aina ütleb, et õde teeb kõike suurelt ja kirglikult. „Elab, armastab, vihastab, loob, filosoferib, unistab. Oma karisma ja tüünelt jõulise energia tõttu mõjub Maarja inimestele ligitõmbavalt, meeldejäädvalt ning inspireerivalt,“ ütleb Aina.

Galerist **Olga Temnikova** kirjeldab Maarjat kui kaunist inimest, kellega suhtlemine on „vaimuspaa“. Maarja ise saab hingejõudu vaikusest, väiksest valgest majast Järvamaal, kus on Tallinnas elava pere teine kodu. Ja kultuurist. „Theatrumi etendus „Joobnud“, luuleõhtu, kus Paul-Eerik Rummo luges T. S. Elioti „Nelja kvartetti“, ning paar päeva tagasi kuulatud Siiri Sisaski kümne aasta tagune plaat. Kõik need kogemused muutsid minu jaoks aegruumi.“

MAARJA OVIIR-NEIVELTI LOITS EESTI VABARIIGI SÜNNIPÄEVAKS

- ... et meil oleks jaksu näha olmelisest kõrgemale
- ... et meil oleks jõudu märgata ja hoolida
- ... et meil jaguks tarkust teada, kes me oleme, ja visiooni, kuhu tahame jõuda
- ... et meil oleks oskust avada oma anded ja kasutada neid kõigi hüvanguks
- ... et meil oleks alandlikkust olla tänulik, et meil on Eesti

JAGA

KOMMENTEERI

Lugemise TOP 5